

Slags Program for Statens Jærnbanebygning i de kommende 10 Aar, behøver den ærede Minister ikke at gøre det, som han jo erklærede at være utilbøjelig til, nemlig at komme med en samlet Jærnbanelov, men saa ville vi derigennem have faaet saadanne Oplysninger om Stillingen, at jeg antager, at der derved vil være tilvejebragt en Mulighed for at komme til Enighed om, hvorledes de Midler, der behøves til saadanne Jærnbanebygninger, skulle staffles til Beje.

Der var en anden Ting, som ogsaa glædede mig ved anden Behandling, nemlig den ærede Ordførers Replik til mig i hans sidste Foredrag. Jeg havde opfattet ham og Udvalgets Flertal saaledes, at de forlangte, at vi her skulde slaa et Princip eller i alt Fald en Regel fast for den Maade, hvorpaa Pengene skulde staffles til Beje ved fremtidige Statsjærnbanebygninger. I sit sidste Foredrag protesterede den ærede Ordfører meget bestemt herimod og erklærede, at her var ikke Tale om at slaa noget Princip fast, her var blot Tale om et Hensigtsmæssighedshensyn. Han fandt, det var hensigtsmæssigt, at vi bragte Pengene til Beje til denne Bane og maaske til Jærnbaner i de første Aar paa den Maade, Ministeren har foreslaaet. Naar nu altsaa Spørgsmaalet reducerer sig til ikke et Principspørgsmaal, men et Hensigtsmæssighedsspørgsmaal, og vi alle sammen ere enige om, at disse Jærnbaner bør vedtages, antager jeg ogsaa, at der er aabnet en langt større Mulighed end hidtil for, at vi nok kunne komme ud over disse Hensigtsmæssighedshensyn. Det hensigtsmæssige i disse Sager er jo dog, at vi faa disse Jærnbaner førte igennem, saa dem byggede, og det antager jeg ogsaa, at navnlig den højtærede Minister vilde sætte megen Pris paa. Skulde vi altsaa tage Hensigtsmæssighedshensyn fremfor alt, saa lad os se at blive enige om at faa disse Jærnbaner byggede, og lad os ikke fortabe os i Principper og Maksimer om, at Pengene skulle staffles til Beje paa en i de senere Aar ukendt Maade til disse mindre Jærnbaner. Naar den højtærede Minister virkelig vilde gøre det, han erklærede sig tilbøjelig til ved anden Behandling, tage under alvorlig Overvejelse, hvilke Suppleringsjærnbaner der er Tale om for hele Landets Bedkommende i en Periode af 10 Aar f. Eks., saa tror jeg ogsaa, at den højtærede Minister virkelig vilde komme til det Resultat, at det ikke er saa forstræffelig mange Penge, der skulde bruges dertil, og naar altsaa de Udgifter, her kan være Tale om, fordeles paa 10 Aar, vilde vi have en ganske anderledes Forudsætning for at blive enige om Pengenes Tilvejebringelse. Der er naturligvis en Sag, jeg und-

tager herfra, og ved hvilken der maa træffes særlige Foranstaltninger, hvor det gælder om at staffe Pengene, det er de kjøbenhavnske Jærnbaneforhold. Det glædede mig at høre af den højtærede Minister, at vi kunne vente et Lovforslag derom, om ikke i indværende Samling, saa forhøjbentlig i næstkommande Samling — jeg tror ikke, jeg misforstod den højtærede Minister? Der er nævnt meget store Beløb for dette kjøbenhavnske Jærnbanebyggeri, men saavidt jeg veed, og efter hvad man kan slutte af den Betænkning, der foreligger fra en Reageringskommission, ere disse Udlæg af den Bestaffenhed, at en ikke ubetydelig Del deraf kan ventes i Aarenes Løb at indgaa ved Realisation af Grundstykker, som erhverves samtidigt med, at disse Jærnbaneforetagender gennemføres. De Penge, som skulle rejses straks, ere blot foreløbige Udlæg, som Statskassen faar ind igen. Herved stiller dette Jærnbaneforetagende sig ganske anderledes end de almindelige Jærnbaner, navnlig disse Provinsbaner, som ikke en Gang kunne antages at ville forrente sig, og hvor man, naar en Gang Kapitalen er givet ud, kun faar en ringe Rente, og hvor man ikke kan vente sig en Amortisation af selve Jærnbanen. Ved det kjøbenhavnske Jærnbaneanlæg stiller Sagen sig ganske anderledes, og det er derfor ganske naturligt, at Spørgsmaalet om, hvorledes det meget betydelige Laan, der bliver Tale om, skal rejses, bliver Genstand for særlig Behandling og særlig Forhandling. I Haab om altsaa, at der, inden Sagen kommer til sit sidste Stadium her i Rigsdagen, vil foreligge saadanne Oplysninger, som kunne afgive Basis for en Overenskomst og Forstaaelse, er det, at jeg stemmer for, at dette Lovforslag nu overgaaer til det andet Ting. Jeg gør det altsaa, idet jeg tager Forvaring imod, at jeg derved i mindste Maade skulde have opgivet den Modstand, jeg har gjort mig til Talsmand for imod Lovforslagets § 7 og i det hele taget imod det saakaldte Princip om, at Jærnbaner kun skulle bygges, imod at der optages Statslaan.

Judenrigsministeren (Finger slev):

Det ærede 1ste Medlem for 3dje Kreds (C. Nielsen) mente, at Slagelse—Børslev-Banen efter de tidligere Forudsætninger maatte bygges paa samme Bilklaar som Slagelse—Næstved-Banen. Jeg formener ogsaa, at Forslaget gaar ud derpaa. Jeg veed ikke, hvilke specielle Aftaler det ærede Medlem har med andre, men for saa vidt Ministeren har taget Del i Forhandlingerne den Gang, tør jeg sige, at min Forudsætning har været den, at de samme Betingelser maatte være,